

СТАНОВИЩЕ

от

доц. Мария Иванова Димитрова, дм

Факултет по обществено здраве «Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн», Медицински университет – София, Катедра Здравни грижи

Определена за член на Научното жури със Заповед № Р-109-511 от 29.11.2023 г. на Ректора на Медицински университет «Проф. д-р Параскев Стоянов» – Варна

Относно: Процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“

Тема: Съвременни модели, нови подходи и перспективи в обучението на студентите от специалност „Медицински лаборант“

Автор: Йорданка Йорданова Михайлова

По докторска програма: „Управление на здравните грижи“

Професионално направление: 7.4. Обществено здраве

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Форма на докторантурата: Редовна форма на обучение

Научен ръководител: доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз.

Представеният комплект документи и материали на хартиен и електронен носител отговарят на Процедурата за придобиване на ОНС „Доктор“ съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на МУ – Варна «Проф. д-р Параскев Стоянов» за прилагането му.

Йорданка Михайлова завършва две специалности в Медицински колеж – Варна: „Медицински лаборант“ (специалист – 1990 г.) и „Помощник фармацевт“ (професионален бакалавър – 2006 г.), както и три магистърски програми: „Здравен мениджмънт“ (2001 г. – МУ – Варна); „Социална педагогика“ (2007 г. в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“) и през 2015 г. по специалност „Управление на здравните грижи“ в МУ – Варна. От 2022 г. има придобита специалност по „Обществено здравеопазване“.

Йорданка Михайлова има 22 г. трудов стаж като медицински лаборант, паралелно се реализира и като помощник фармацевт, а от 2012 г. е преподавател в Медицински

колеж – Варна. Ръководи занятия по учебните дисциплини: Клинична лаборатория – упражнения и учебна практика по клинична лаборатория.

Докторантката представя списък с общо 20 публикации и 2 участия в научно-изследователски проекта. Представените документи показват непрекъснато повишаване на професионалното и образователното ѝ развитие.

Дисертационният труд съдържа 139 страници и е добре структуриран, има оптимално съотношение на структурните части. Дисертацията е подходящо онагледена, съдържа 33 фигури и 10 таблици. Библиографската справка включва 158 източника, от които 96 на кирилица и 62 на латиница.

Представеният дисертационен труд е с актуално звучене, разглежда проблемите свързани с обучението на студентите медицински лаборанти, прилагането на нови подходи и перспективите им в последващо професионално развитие. Непрекъснато нарастващите изискванията към здравеопазването, към специалистите по здравни грижи и към лабораторно–диагностичните услуги, ни изправят пред предизвикателства, на които могат да отговорят само едни високо квалифицирани професионалисти с адекватна базова подготовка.

В литературния обзор е описано мястото и специфичната роля на медицинския лаборант в здравната система, като е представено развитието на специалността в исторически план. Извършен е критичен анализ на някои ключови елементи, които влияят на текуещостта в медико-диагностичните лаборатории. Представена е дължинната характеристика на медицинския лаборант със специфичните задачи, големите професионални отговорности и тяхното съвременно обучение в България и други европейски държави. Направеният литературен обзор показва широка осведоменост на докторанта по разглежданата тема.

Целта и работните хипотези на дисертационния труд са конкретни, ясно и точно формулирани. Поставените пет задачи логично следват от целта, като позволяват добро изпълнение на планираното проучване. Методиката на проучването е обстойно описана, коректно и детайлно са посочени всички елементи и етапи на изследването.

Обхванати са общо 189 лица разпределени в три групи респонденти: медицински лаборанти (79 респондента); студенти от специалност „медицински лаборант“ (100

респондента) и експерти мениджъри на медико-диагностични лаборатории (10 респондента).

За реализиране на поставените задачи са подбрани адекватни методи и подходяща софтуерна програма: документален, социологически и статистически методи. Дизайна на научното изследване е изчерпателен, прецизен и отговаря на изискванията за дисертационен труд.

В глава трета, четвърта и пета – Резултати и обсъждане от анкетните проучвания сред работещите медицински лаборанти, студентите и интервюто с мениджъри на Медико-диагностични лаборатории, е направен прецизен анализ с правилна интерпретация. Въз основа на получените резултати са формулирани 6 извода, които следват логически от поставените задачи и в синтезиран вид обобщават най-важните резултати.

От работещите медицински лаборанти 79,75 % са удовлетворени от възможностите, които им се предоставят на работното място, а за водещите причини за тежест се посочват ниското заплащане, високата натовареност и невъзможност за по-висока квалификация в същото професионално направление. Резултатите при втората група респонденти – студенти, показват че 89 % от тях са удовлетворени от актуалността на лекционния материал и 55 % оценяват във „висока“ степен провежданите практически упражнения. При провеждане на интервюто с третата група респонденти като основен проблем се откроява тежестта и недостига на кадри.

На базата на проучването и анализа Йорданка Михайлова предлага като решение продължаващо обучение с образователно-квалификационна степен Магистър (тясно профелирани за медицинските лаборанти). Във връзка с това е изготвен и приложен „Модел на магистърска програма“ и учебен план.

Представеният автореферат към дисертационния труд е представен в 58 страници и отразява най-съществените резултати, изводи от проучването и приноси. Публикациите във връзка с дисертационния труд са 4 на брой, като на една е самостоятелен автор, а на останалите три е първи автор.

Заклучение

В заключение, представеният за рецензия дисертационен труд на тема „Съвременни модели, нови подходи и перспективи в обучението на студентите от специалност „Медицински лаборант“ на Йорданка Михайлова има практико-приложен характер и отговаря на всички изисквания за дисертационен труд за присъждане на ОКС „Доктор“.

Въз основа на гореизложеното, давам своята **положителна оценка** за дисертационния труд и автореферат, и препоръчвам на почитаемите членове на научното жури да гласуват положително за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ на Йорданка Йорданова Михайлова в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Управление на здравните грижи“.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

21.01.2024 г.
София

Изготвил становище:
/доц. М. Димитрова, дм/